

Herdenking Schiphol brand in Heerlen op 26 oktober 2006

Inleiding en Toespraak door Karl Matheu

Goedenavond dames en heren, Beste mensen,

Welkom op deze korte moment van herdenking van de slachtoffers van de Schipholbrand, vanavond precies een jaar geleden.

De organisatie heeft mij gevraagd om u vanavond toe te spreken. Na mijn toespraak zal Eline Claessen(s), van de Andreas parochie Heerlerbaan, ook het woord tot u richten.

Deze korte herdenking wordt afgesloten met 3 minuten stilte.

De organisatie nodigt u uit om na de 3 minuten stilte, mee te gaan naar het Centrum voor Diversiteit, Putgraaf nummer 3, waar de herdenking wordt voortgezet in het Open Huis.

Wij staan hier voor het gebouw van de vreemdelingenpolitie, een plek waar veel mensen geen goede herinneringen aan hebben.

Het detentiecentrum Schiphol Zuidoost is ook zo'n plek. Een plek waar dromen eindigen, waar ellende begint, waar willekeur heerst.

En op 26 oktober 2005 stierven onnodig 11 jonge mensen een gruwelijke dood.

Deze mensen en vele anderen waren zogenaamd adequaat gehuisvest. Ondanks de rapporten en waarschuwingen van deskundigen over de brandveiligheid van het gebouw (zeker al in 2004), hebben ministers Verdonk en Donner niets gedaan. De bewaking mocht ook niks kosten, waardoor er te weinig en slecht opgeleide bewakers die avond dienst moesten doen.

Nadat een deel van de gevangenen uit hun cellen waren bevrijd op 26 oktober 2005, bleven een aantal cellen ongeopend, waardoor 11 jonge mensen een onnodige gruwelijke dood moesten sterven.

De politie en marechaussee dreven de overlevenden vervolgens met getrokken pistool en wapenschild naar een andere ruimte. Helikopters werden ingezet om te speuren naar overlevenden die het terrein mogelijk waren ontvlucht.

Als de marechaussee in plaats van zijn pistool te trekken, zijn gasmasker had opgezet en alsnog de celdeuren had opengemaakt, hadden de mensen nog geleefd.

Meer dan 100 overlevenden, waarvan een aantal in shock, en een aantal met verschijnselen van rookvergiftiging, hebben de koude nacht van 26 op 27 oktober, doorgebracht in een luchtkooi, twee aan twee geboeid, omringd door ME in uitrusting, terwijl zij op een afstand konden zien hoe de lijken uit het gebouw werden gehaald en weggevoerd.

Deze mensen hebben de hele nacht daar gezeten en gestaan, zonder naar de WC te kunnen, zonder eten en zonder drinken. Gewoon in de buitenlucht. Sommigen hadden alleen hun ondergoed aan, ze lagen immers te slapen toen de brand uitbrak. In de loop van de nacht werd de poort van de luchtkooi op een kier gezet, en dekens werden naar binnen gegooid. 's Morgens werden de overlevenden op gevangenen transport gezet en weer opgesloten in de bajesboot in Rotterdam.

Daar aangekomen moesten zij een voor een hun kleren uittrekken zodat de politie in hun anus, vagina en onder hun geslachtsdelen kon kijken, of zij misschien iets naar binnen wilden smokkelen. De zoveelste vernedering, maar nog steeds geen medische hulp.

Wegens ruimtegebrek hebben een aantal overlevenden wekenlang in de isoleercel moeten slapen.

Minister Verdonk wilde deze mensen graag zo snel mogelijk uit het land zetten, waarschijnlijk zodat ze niet konden getuigen.

Minister Donner verklaarde dat deskundigen hem hebben verzekerd dat je door psychische hulp aan te bieden aan ernstig getraumatiseerde mensen, je deze mensen juist een trauma gaat aanpraten. En daarom hebben de overlevenden nauwelijks, en vaak veel te laat, psychische begeleiding gekregen.

Ik kan mij nog een zeer kwade Tweede Kamerlid van het CDA, de heer Haersma Buma herinneren, die geruime tijd na 26 oktober de bajesboot in Rotterdam had bezocht, na klachten van familie van de overlevenden, e.a.

Hij was kwaad omdat de nazorg naar zijn mening meer dan adequaat is geweest, en dat de klachten alleen maar er op gericht waren zijn collega politici in een kwaad daglicht te stellen.

Ik kan nog uren doorgaan, maar ik wil vandaag ook iets zeggen over de oorzaak.

Jarenlang wordt de schuld voor alles wat niet goed gaat in Nederland toegeschreven aan:

Eerst de gastarbeiders (jaren 70), later de buitenlanders (begin jaren 80), later de vluchtelingen, later de minderheden, later de asielzoekers, en nog later de allochtonen en de illegalen.

Het gaat telkens om begrippen en niet om mensen. De allochtoon heeft geen naam. Het kan Schmidt of De Winter zijn, maar ook Martina of Poetin of Albayrak. Of als je opa uit Hongarije is gevlucht in 1956, en je moeder is getrouwd met iemand uit Limburg, dan heet je misschien wel Smeets. Wie is dan de allochtoon die het allemaal fout heeft gedaan ?

Niemand weet het.

Om te kunnen weten wie die allochtoon is die het allemaal fout heeft gedaan, moet je de papieren van iedereen kunnen controleren, en in combinatie met de gegevens in de gemeentelijke basisadministraties, vaststellen wie allochtoon is en wie niet. Als je opa of oma, of je vader of moeder, of jijzelf, in het buitenland is (bent) geboren, ben je namelijk ook allochtoon. Koningin Beatrix en Willem Alexander zijn allebei allochtoon volgens de definities.

Trouwens, onder het nazi-regime van Hitler was het vaak alleen via de bevolkingsregisters mogelijk geweest om homo's, joden, e.a. op te sporen en te doden.

Toch zijn veel mensen er van overtuigd dat je allochtonen anders moet behandelen dan de echte Nederlanders. En tegenwoordig zijn er weer mensen en politici die zeggen dat je niet-westerse allochtonen anders moet behandelen dan westerse allochtonen.

Ik woon al dertig jaar in Nederland. Er zijn in die dertig jaar heel wat mensen geboren die nooit anders hebben gehoord dan dat de allochtonen zich niet willen aanpassen en dat het allemaal criminelen zijn.

Deze gedachte is de baarmoeder geworden van minister Verdonk, het grenshospitium, de detentieboot, de vrijbrief voor de marechaussee om volkomen respectloos om te gaan met mensen. En de gedachte van ongelijkheid is ook de baarmoeder geworden van de Schipholbrand.

In Hitler Duitsland werd de haat tegen homo's, communisten, socialisten, joden, zigeuners, jehova getuigen, en vele anderen, langzaam opgebouwd. Het is een proces van jaren.

Daarom was de eerste reactie van de marechaussee: zijn pistool te trekken, en niet zijn gasmasker op te zetten om de ruimte vol rook binnen te gaan, en ook niet een bijl te pakken om de celdeuren mee open te breken. Je gaat tenslotte criminelen niet bevrijden uit een afgesloten brandende cel, maar je gaat er eerst voor zorgen dat ze niet kunnen ontsnappen.

Hij is een product van de gedachte geworden.

En die marechaussee die mensen niet meer als mensen ziet, en die burger die straks gaat stemmen op Verdonk om de allochtonen nog harder aan te pakken, en die minister die befehl ist befehl, de wet is de wet blijft roepen,

Zij zullen allemaal blijven bestaan, zolang de gedachte blijft bestaan dat de ene persoon meer rechten heeft dan de ander, om welke zelfbedachte reden dan ook.

In de documentaire "Cellenblok K - daar is mijn hoofd gebleven", komen 7 overlevenden van de Schipholbrand aan het woord. Het werd afgelopen maandag 23 oktober door de Humanistische Omroep uitgezonden.